

Räddningstjänstförbundet Emmaboda-Torsås

Räddningstjänstens operativa förmåga

Bilaga till handlingsprogram för räddningstjänst 2017-2021

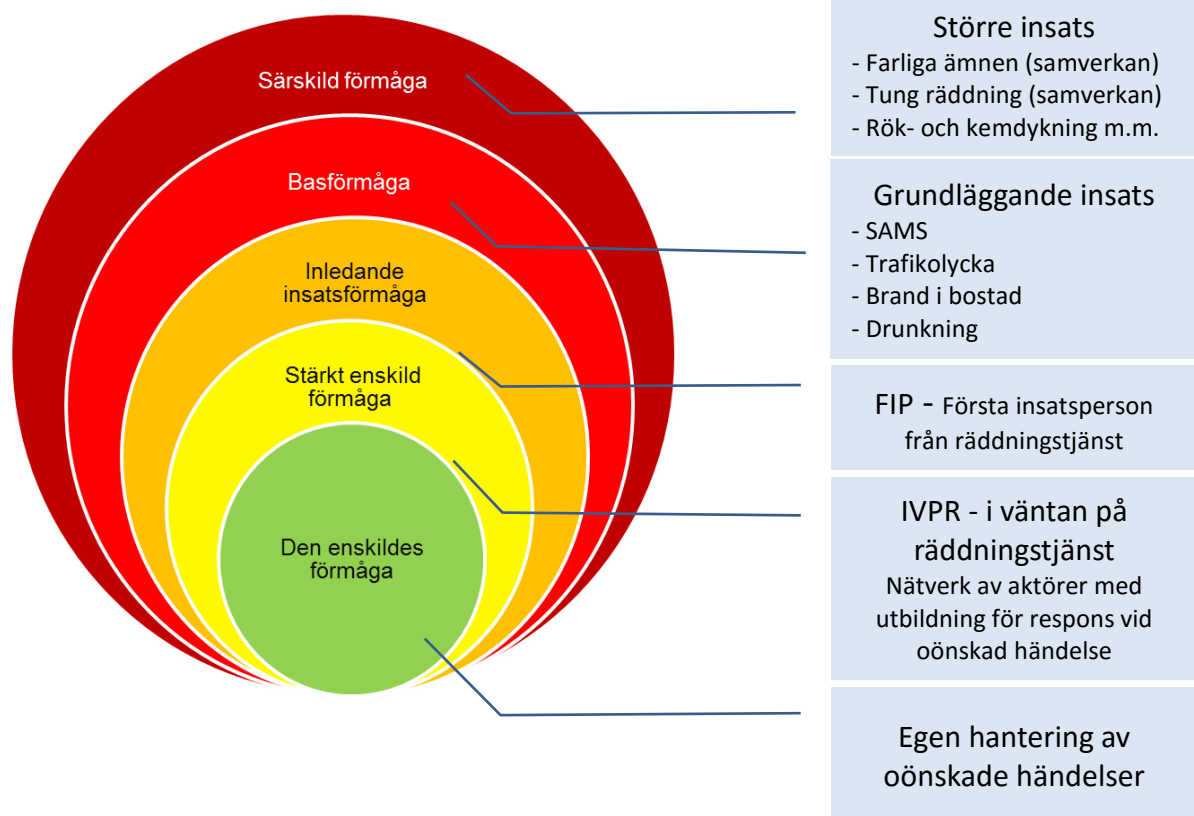
Inledning

Operativ förmåga är ett underliggande dokument till Handlingsprogrammet enligt lagen om skydd mot olyckor. I Handlingsprogrammet 2017-2021 anges på ett övergripande sätt vilken operativ förmåga som ska upprätthållas.

Räddningstjänsten ska upprätthålla en operativ förmåga som består av insatsförmåga och täckning (snabbhet). Insatsförmåga utgörs av enheternas förmåga, resursuppbyggnad, uthållighet samt beredskap (personella resurser). Med täckning avses den tid inom vilken räddningstjänstens enheter kan nå olika delar av kommunerna.

1 Samhällets operativa förmåga

Samhällets operativa förmåga kan beskrivas som summan av den enskildes och räddningstjänstens förmåga, se bild nedan. Vid stora och/eller komplexa olyckor behöver andra myndigheter och organisationer bidra till samhällets operativa förmåga.

1.1 Den enskildes förmåga

Det som kan påverka att konsekvensen av en oönskad händelse minimeras allra mest är att den enskilde har en egen förmåga att hantera/förebygga händelsen. Det kan vara allt från att den enskilde har brandvarnare i hemmet till att göra hjärt- och lungräddning vid ett sjukdomsfall. Den enskildes förmåga kan även stärkas så att mer avancerade insatser görs innan räddningstjänsten kommer på plats, så kallat IVPR - i väntan på räddningstjänsten.

1.2 Räddningstjänstens operativa förmåga

Enligt denna modell delas räddningstjänstens operativa förmåga in i inledande insatsförmåga, basförmåga och särskild förmåga.

Inledande insatsförmåga

Samtliga räddningsstyrkor ska ha en inledande insatsförmåga. Normalt utgörs detta av en första insatsperson (Fip) med en person som ska ha förmågan att:

- Kunna utföra livsuppehållande åtgärder vid exempelvis trafikolycka och sjukdomsfall.
- Kunna utföra inledande begränsning av mindre bränder.
- Kunna biträda med livräddningsutrustning vid drunkningsolyckor.

Basförmåga

Samtliga räddningsstyrkor ska ha en basförmåga inom områdena SAMS, trafikolycka, brand i byggnad och drunkning.

Område	Basförmåga
SAMS	Kunna utföra första hjälpen enligt L-ABCDE ¹ .
Trafikolycka	Kunna varna medtrafikanter samt placera fordon trafiksäkert vid en olycksplats. Kunna utföra prehospitalt omhändertagande. Kunna utföra snabbt uttag ur personbil vid kritisk patient eller yttre hot.
Brand i bostad	Kunna utföra invändig och utvändig livräddning. Kunna utföra utvändig släckning. Kunna organisera vattenförsörjning till insats.
Drunkning	Kunna utföra livräddning vid drunkningsolyckor med flytboj och kastlina samt Hansabräda.

¹ - Location/Safety- Livsfarligt läge och säkerhet på olycksplats

- Medvetlöshet

- Airway - Fri luftväg

- Breathing - Andning

- Circulation - Cirkulation och blödningskontroll

- Disability - Medvetandegrad, känsel och rörelseförmåga

- Expose - Exponera och skydda mot omgivning

Särskild förmåga

Vid vissa större eller mer komplicerade insatser krävs en särskild förmåga, vilken skapas på skadeplatsen med egna resurser eller med resurser från samverkande organisationer. Exempel på särskild förmåga är:

- Rök- och kemdykning (enlig AFS 2007:7)
- Utsläpp farliga ämnen
- Livräddning på hög höjd
- Tungräddning m.m.

2 Insatsförmåga

Insatsförmåga utgörs av enheternas förmåga, resursuppbyggnad, uthållighet samt beredskap (personella resurser).

2.1 Enheternas förmåga

En räddningsstyrka kan bestå av en eller flera enheter. På respektive räddningsstation finns en eller flera enheter placerade. Enheter kan även utgå från bostaden, arbetsplatsen eller annan plats. Nedan följer en övergripande beskrivning av respektive enhets förmåga:

Första insatsperson (Fip)

Räddningspersonal, normalt gruppens styrkeledare, förfogar över ett eget fordon i bostaden. Detta gör att Fip snabbt kan komma till olycksplatsen utan att behöva åka inom räddningsstationen. Dels kan en livräddande eller skadeavhjälpande insats påbörjas, dels hinner styrkeledaren bilda sig en uppfattning om olyckan innan övriga enheter anländer. Fip ska med disponibelt fordon kunna bege sig till olycksplatsen utan dröjsmål.

Släckenhhet

Utgörs av en släckbil som normalt är bemannad med tre till fyra personer. Dessa enheter klarar grundläggande livräddning och skadebegränsning vid de flesta olyckor.

Tankenhet

Vatten för brandsläckning finns i räddningsenheter men också i brandpostsystemet. Utöver detta finns tankenheter som utgörs av tankbilar med mellan 6 000 - 8 000 liter vatten.

Ledningsenhet

För att leda räddningsinsatser finns två olika ledningsfunktioner som tillika är indelade i ledningsenheter; styrkeledare och RCB (räddningschef i beredskap). Beroende på olyckans art används olika antal ledningsenheter för att leda insatser och att etablera staber. (*Samverkan Sydost Öland-Kalmar-Nybro-Emmaboda-Torsås diskuterar utökad samverkan senast 2017-2018 med yttre befäl, inre befäl, brandingenjör i beredskap samt tillgång till beredskapshavande chef*). Realiseras detta kommer det finnas fem ledningsfunktioner.

Specialenhet

I förbundet finns även ett par specialenheter. Exempel på specialenheter är båt (Åfors, Vissefjärda och Torsås) och bandvagn för terrängtransport (Torsås och Emmaboda). På alla

räddningsstationer finns förmåga till ytlivräddning vilket ger möjlighet att rädda personer vid vattenytan. Vid behov av vattendykare begärs detta från Kalmar eller Karlskrona

2.2 Resursuppbyggnad

Olika händelser kräver olika mängder och typer av resurser. Den samlade resursen byggs upp av olika enheter. Nedan beskrivs, för händelserna trafikolycka och brand i byggnad, vilken insatsförmåga som första insatsperson (Fip), en, två, tre respektive fyra räddningsenheter kan uppnå. Vid större händelser gäller samverkan med angränsande kommuners räddningstjänster.

Trafikolycka

Enheter	Förmåga
Fip	Livsuppehållande åtgärder
En släckenhet	Prehospitalt omhändertagande/losstagnning av fastklämd person
Två släckenheter	Prehospitalt omhändertagande/losstagnning av fastklämd person
Tre släckenheter	Räddningsinsats vid bussolycka
Fyra släckenheter	Räddningsinsats vid stora olyckor

Brand i byggnad

Enheter	Förmåga
Fip	Inledande begränsande insats
En släckenhet	Invändig livräddning med hjälp självskydd alternativt rökdykning, alternativt utvändig livräddning med stegutrustning. Begränsning och släckning av mindre bränder.
Två släckenheter	Samtidig in- och utvändig livräddning. Begränsning och släckning av normala bostadsbränder.
Tre släckenheter	Släckning av omfattande bränder i småhus/villor och mindre bränder i stora byggnader.
Fyra släckenheter	Släckning vid omfattande bränder i stora byggnader.

2.3 Uthållighet - insatsförmåga vid stora olyckor och katastrofer

Stora olyckor kräver stor förmåga till samverkan och ledning av räddningsinsatser. Dessa olyckor belastar också kommunerna i sin helhet och kräver samverkan med många myndigheter och organisationer. Inom samverkansgruppen RäddSam Kalmar Län finns en samlad förmåga att etablera ledning och stöd till ledning samt räddningsresurser för att klara stora olyckor. (*Stab Kalmar Län*)

Olyckor med katastrofala följder inträffar mycket sällan men har så stora konsekvenser att samhället ändå måste ha en viss förmåga att klara främst livräddning. Vid denna typ av olyckor krävs stora räddningsresurser från hela Sverige och även hjälp från utlandet.

2.4 Beredskap för räddningsstyrkor

Normalt ska det finnas personal i beredskap enligt nedan tabell. Avsteg från detta kan göras av räddningschefen eller tjänstgörande RCB (räddningschef i beredskap).

Uppgift	Benämning	Resurser	Antal i beredskap	Anspänningstid (minuter)
Ledning	Räddningschef i beredskap	RCB	1	45, svara i telefon inom 90 sekunder
	Emmaboda	SL ¹	1	5
	Torsås	SL ¹	1	5
Räddningsstyrkor	Emmaboda	AL/bm ²	4	5
	Torsås	AL/bm ²	4	5
	Vissefjärda	AL/bm ²	3	5
	Åfors	1 bm ³	1	5
	Åfors	Värn ⁴	0 (5-6)	
	Långasjö	Värn ⁴	0 (7-8)	
	Långasjö	1 bm ³	1	5
Bemannning	Ledning		1	
	SL		2	
	AL/bm		13	
	Värn		12-14 ej beredskap	Sammanlagt 16 personer

1 Styrkeledare/befäl utgör tillika Fip

2 Arbetsledare/brandmän

3 Utgör tillika framskjuten enhet

4 Uppdragsanställda/ej beredskap

3 Täckning

Räddningsstyrkornas ankomsttid till den drabbade/olycksplatsen har stor betydelse för skadefallet. Vid normalberedskap ser det ut som på bilden nedan som illustrerar hur långt första enheten når, från larmning, efter 10, 20 respektive 30 minuter.

Varken Fip eller angränsande räddningsstyrkor från grannkommunerna är medräknade.

